

**ลักษณะบุคลิกภาพ การศึกษาการเป็นผู้ประกอบการ และ
ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจ
Personality Traits, Entrepreneurial Education and Entrepreneurial
Intentions of Students in Business Administration Program**

**ธารทิพย์ พจน์สุภาพ^{1*} / ต้อยตุลา นาคสกุล² / กัญญา เขียววิจิตร³ /
จันทร์เพ็ญ ต้นสกุลอารี⁴ / อนุชมา ฐูปแก้ว⁵**

Thantip Pojsupap / Toitula Narksakul / Kanya Chienvijit /

Chanphen Tonsakun-Aree / Anuchama Toobkaew

^{*1} คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

^{*} Corresponding author's email: thantip.poj@kbu.ac.th

Faculty of Business Administration, Kasem Bundit University

⁴⁻⁵ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

Faculty of Business Administration, Kasem Bundit University

Received: September 1, 2022

Revised: December 19, 2023

Accepted: December 20, 2023

DOI: <http://doi.org/10.14456/jhusoc.2023.35>

บทคัดย่อ

ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการคือแรงจูงใจของบุคคลในการประกอบอาชีพ
ในฐานะผู้ประกอบการและดำเนินแนวคิดทางธุรกิจใหม่ๆ ผู้ประกอบการมีบทบาท
สำคัญในการสนับสนุนเศรษฐกิจของประเทศด้วยการสร้างความมั่งคั่งและกระตุ้น
การเติบโตทางเศรษฐกิจ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของลักษณะ
บุคลิกภาพ และการศึกษาการเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ
ของนักศึกษา โดยใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง และรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา
หลักสูตรบริหารธุรกิจ จำนวน 424 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและ

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ สรุปข้อค้นพบได้ดังนี้ 1) การเปิดรับประสบการณ์และการมีจิตสำนึก มีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อความตั้งใจของผู้ประกอบการในทางกลับกัน ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง ลักษณะความไม่มั่นคงทางอารมณ์ การเปิดเผยแสดงตัว และการประนีประนอม กับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ 2) การศึกษาที่มุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งครอบคลุมทั้งการบ่มเพาะความรู้ด้านการเป็นผู้ประกอบการและประสบการณ์เชิงปฏิบัติ มีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมากและชัดเจนต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

คำสำคัญ : ลักษณะบุคลิกภาพ, การศึกษาการเป็นผู้ประกอบการ, ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ, นักศึกษา, บริหารธุรกิจ

Abstract

Entrepreneurial intention refers to a person's motivation to pursue a career as an entrepreneur and explore new business ideas. Entrepreneurship plays a significant role in supporting the nation's economy by creating wealth and fostering economic growth. The objective of this research was to investigate the impact of personality traits and entrepreneurship education on business administration students' entrepreneurial intentions. A structured questionnaire was used to collect the data from 424 students in the business administration program. The data were analyzed using descriptive statistics and multiple regression analysis. The emerging findings can be summarized as follows: 1) Openness to experience and conscientiousness had a significant positive influence on entrepreneurial intentions. Conversely, no statistically significant correlation was established among the personality traits of neuroticism, extraversion, and agreeableness and entrepreneurial intentions, 2) Education focused on entrepreneurship, encompassing the cultivation of both

entrepreneurial knowledge and practical experience, exerts a discernibly substantial and positive influence on the entrepreneurial intentions of students.

Keywords: personality traits, entrepreneurial education, entrepreneurial intentions, student, business administration

บทนำ

ความสำคัญของผู้ประกอบการในภาคธุรกิจของไทย สะท้อนบทบาทผ่านการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและการจ้างงาน ดังนั้นจึงสามารถปฏิเสธได้ว่า การสร้างผู้ประกอบการใหม่ (New Entrepreneur) และธุรกิจเริ่มต้น (Startup) จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในปัจจุบันและอนาคต (Loetnithat, 2023) ความตั้งใจเป็นสภาวะทางปัญญาหรือสภาวะของจิตใจ ซึ่งคนจะถูกกระตุ้นให้มุ่งความสนใจไปที่เป้าหมายเฉพาะ ความตั้งใจของผู้ประกอบการเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดแรงจูงใจพื้นฐานสำหรับกระบวนการของการเป็นผู้ประกอบการ จากการศึกษางานในอดีตของ Saeed et al. (2013) และ Miralles et al. (2016) พบว่า การจัดตั้งองค์กรธุรกิจที่ประสบความสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับความตั้งใจของผู้ประกอบการ สอดคล้องกับ Yotonyos and Sukmaungma (2016) ที่ระบุว่าความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ การเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต การวัดความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการนั้น สามารถวัดได้หลายลักษณะ อาจวัดด้วยข้อคำถามเพียงข้อเดียวเกี่ยวกับความสนใจที่จะสร้างกิจการของตนเอง หรือโอกาสที่จะสร้างกิจการของตนเองในอนาคต หรืออาจวัดด้วยคำถามครอบคลุมทั้งความปรารถนา การคาดการณ์เกี่ยวกับตนเอง และความตั้งใจจะปฏิบัติ จากการทบทวนวรรณกรรมในอดีตพบว่า มีงานวิจัยที่มุ่งตรวจสอบปัจจัยที่สามารถทำนายความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ หนึ่งในกระแสการวิจัยที่โดดเด่นได้ศึกษาเกี่ยวกับการทำนายความตั้งใจของผู้ประกอบการจากลักษณะบุคลิกภาพ โดยความพยายามเพื่อทำความเข้าใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง

บุคลิกภาพและการเป็นผู้ประกอบการนั้น นักวิจัยได้เริ่มศึกษาอิทธิพลของลักษณะบุคลิกภาพทั่วไป หรือลักษณะบุคลิกภาพเฉพาะแบบบิกไฟว์ เช่น ความต้องการความสำเร็จที่มีต่อความตั้งใจในการเริ่มต้นธุรกิจใหม่ของแต่ละคน หรือความแตกต่างระหว่างลักษณะบุคลิกภาพของผู้ประกอบการและผู้จัดการ (Kerr et al., 2018) ซึ่งนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า ความสำเร็จของแต่ละบุคคลในฐานะผู้ประกอบการนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะบุคลิกภาพของพวกเขา เนื่องจากลักษณะนิสัยจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมและการตัดสินใจของบุคคล

บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลนั้นมีความสำคัญกับความก้าวหน้าในอาชีพ บุคลิกภาพบางอย่างทำให้คนๆหนึ่งสนุกกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากพวกเขาคิดว่ากิจกรรมเหล่านั้นเติมเต็มและน่าพึงพอใจ การศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของผู้ประกอบการไม่ได้มุ่งเน้นไปสู่การเริ่มต้นการลงทุนเท่านั้น แต่ยังมุ่งเน้นไปที่คุณลักษณะที่ช่วยเพิ่มความสำเร็จของการร่วมลงทุนและความอยู่รอดในระยะยาวด้วย Miller (2020) กล่าวว่า ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จมีลักษณะความรู้สึกรักอยากรู้ อยากเห็นทำให้พวกเขาแสวงหาโอกาสใหม่ๆ ผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการเข้าสังคม อาจไม่ใช่สิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบการด้านเทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมเก็บตัวและไม่ชอบเข้าสังคม ในขณะที่ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการบริการและความบันเทิง เชื่อว่าความสามารถทางสังคมที่เพิ่มมากขึ้น มีอิทธิพลต่อการเติบโตของธุรกิจ ผู้ประกอบการที่มีบุคลิกรอบคอบและมีความรับผิดชอบสูงมีแนวโน้มที่จะสร้างแรงผลักดันเพื่อเอาชนะอุปสรรคได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้ประกอบการมักถูกท้าทายจากความหลากหลายและความซับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับการเริ่มต้นธุรกิจใหม่ จึงต้องแบกรับภาระและเผชิญอุปสรรค เสี่ยงต่อความล้มเหลว คนที่แสดงออกถึงความมั่นคงทางอารมณ์มีแนวโน้มที่ผ่านสถานการณ์ตึงเครียดเหล่านั้นได้ดีกว่า (Preethi & Priyadarshini, 2018) อย่างไรก็ตาม การศึกษาก่อนหน้านี้ได้ระบุผลลัพธ์ความสัมพันธ์ที่หลากหลายวรรณกรรมส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคลิกภาพกับ

การเป็นผู้ประกอบการมักถูกพบทวนในประเทศที่พัฒนาแล้ว อย่างไรก็ตามเรายังคงให้ความสำคัญกับการทวนสอบผลลัพธ์ของบทบาทลักษณะบุคลิกภาพเพื่ออธิบายความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการในบริบทของประเทศกำลังพัฒนา

ประเด็นเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและความเป็นอยู่ที่ดีของคนในสังคม เนื่องจากมีส่วนสนับสนุนในการสร้างงานและการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในระบบเศรษฐกิจ การศึกษาและการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นคุณลักษณะที่ทำให้ผู้ประกอบการประสบความสำเร็จ การศึกษาการเป็นผู้ประกอบการมีบทบาทต่อการสร้างพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการจัดการกับปัญหา การจินตนาการวิธีกแก้ปัญหา รวมถึงความสามารถในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Chanthakol, 2019; Razak et al., 2019) สอดคล้องกับ Chaiprasit and Santidhirakul (2017) ที่ระบุว่า การศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการ ร่วมกับการจัดระบบนิเวศ มีบทบาทสำคัญในการสร้างผู้ประกอบการที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของ McKeon (2013) ในสหรัฐอเมริกาที่พบว่า สถาบันการศึกษามีบทบาทอย่างมากต่อการร่วมพัฒนาผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาของวิทยาลัยชุมชน

ในปัจจุบันแนวโน้มการศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการในระดับปริญญาตรีมิได้จำกัดอยู่ในระบบการศึกษาสาขาเศรษฐศาสตร์ หรือบริหารธุรกิจเพียงเท่านั้น แต่ได้กลายเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการศึกษาด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และอื่นๆ จากที่กล่าวมาจึงนำมาสู่คำถามการวิจัยที่ว่า ลักษณะบุคลิกภาพ การศึกษาการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลอย่างไรต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ ดังนั้นผู้วิจัยเชื่อว่าการศึกษเกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพ การศึกษาการเป็นผู้ประกอบการ และความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการในครั้งนี้ จะทำให้ทราบว่า ในกลุ่มนักศึกษานั้นมีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรสามารถนำผลลัพธ์ที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงคุณภาพ

การศึกษา เพื่อส่งเสริมพฤติกรรม ความคิดของนักศึกษาในระดับปัจเจกบุคคล โดยมุ่ง
บ่มเพาะให้พวกเขาเป็นผู้ประกอบการ และมีการสร้างกิจการในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคลิกภาพ การศึกษาการเป็น
ผู้ประกอบการ กับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ

สมมติฐานการวิจัย

ลักษณะบุคลิกภาพ และการศึกษาการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางบวก
ต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณมุ่งศึกษานุคลิกภาพ การศึกษาการ
เป็นผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ด้วยมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการ
สร้างบัณฑิตผ่านหลักสูตรที่ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ดังนั้นประชากรที่
ศึกษาครั้งนี้เป็น นักศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ในปี
การศึกษา 2565 จำนวน 1,079 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ถูกคำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม
G*Power 3.1 เลือก Statistical test เป็น Linear Multiple regression: Fixed Model, R2
deviation from zero กำหนดค่าอำนาจทดสอบเท่ากับ 0.95 จำนวนตัวแปรพยากรณ์
เท่ากับ 7 ตัว ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 226 ตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ
สะดวก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพทั้งห้าด้าน ปรับปรุงจาก Tiasuwon (2003) เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มประชากรในบริบทของไทย จำนวน 40 ข้อ โดยมีการประเมินค่า 5 ระดับ (5 หมายถึง จริงมากที่สุด และ 1 หมายถึง ไม่จริงเลย) ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการศึกษาการเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 10 ข้อ ปรับปรุงจาก Ayuo et al. (2017) และ Puni et al. (2018) โดยมีลักษณะการประเมินค่า 5 ระดับ (5 หมายถึง จริงมากที่สุด และ 1 หมายถึง ไม่จริงเลย) และส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 6 ข้อ ปรับปรุงจาก Liñán and Chen (2009) โดยมีลักษณะการประเมินค่า 5 ระดับ (5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด และ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด)

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการดำเนินการธุรกิจและความเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความตรงตามเนื้อหาจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องข้อคำถาม จากนั้นจึงนำไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย จำนวน 40 คน โดยยอมรับค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.60 ขึ้นไป (Sekaran, 2003)

4. การรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม 2565 โดยใช้แบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ และชี้แจงให้อาสาสมัครผู้ให้ข้อมูลทราบว่า การเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นไปตามความสมัครใจ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ความคิดเห็นของอาสาสมัครทุกท่านจะถูกเก็บเป็นความลับไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคลและจะวิเคราะห์รายงานผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น การตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบใด หากอาสาสมัครรู้สึกไม่สบายใจสามารถยุติการให้ข้อมูลได้ตลอดเวลา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่คำนวณหาสัณยศาสตร์ของ Wongrattana (2012) ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด จะหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบจะใช้สถิติ Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร ถ้าค่า KMO อยู่ระหว่าง 0.70 ถึง 0.79 แสดงว่า ข้อมูลชุดนั้นเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบในระดับดี ถ้าค่า KMO มากกว่า 0.80 แสดงว่า ข้อมูลชุดนั้นเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบในระดับดีมาก และอาศัยค่า Bartlett's test of Sphericity เพื่อตรวจสอบว่าเป็นเมตริกเอกลักษณะหรือไม่ โดยค่าสถิติ Bartlett's test ควรจะมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ หมายความว่าเมตริกสหสัมพันธ์ไม่เป็นเมตริกเอกลักษณะ

ในการทดสอบตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ จะทำการทดสอบเมตริกสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร หากค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรอิสระคู่ใดมีค่ามากกว่า 0.85 แสดงว่าเกิดปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Kline, 2005) การตรวจสอบความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระจะพิจารณาจากค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) โดยควรมีค่า VIF น้อยกว่า 10 และ Tolerance มีค่ามากกว่า 0.1 จึงจะไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น และทดสอบความเป็นอิสระจากกันค่าความคลาดเคลื่อนโดยใช้สถิติ Durbin-Watson โดยค่า Durbin Watson ควรอยู่ระหว่าง 1.5 ถึง 2.5 แสดงว่าไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน (Autocorrelation)

ผลการวิจัย

จากการเก็บข้อมูลได้รับแบบสอบถามกลับคืนมารวมทั้งสิ้น 424 ชุด สามารถแจกแจงภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 72.2 ผู้เรียนมาจากสาขาวิชา

การตลาด จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 และมีจำนวน 224 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 52.8 ระบุว่าพวกเขามีพื้นฐานครอบครัวเป็นผู้ประกอบการอยู่แล้ว และผลการวิเคราะห์บุคลิกภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนด้านการมีจิตสำนึก การเปิดรับประสบการณ์ การประนีประนอม และการเปิดเผยแสดงตัว อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.28, 4.06, 4.03 และ 3.83 ตามลำดับ ในขณะที่มีคะแนนด้านความไม่มั่นคงทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.98$) ผลวิเคราะห์ระดับการศึกษาการเป็นผู้ประกอบการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาความรู้และการสร้างประสบการณ์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 และมีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.25$)

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปร

ผู้วิจัยตรวจสอบความเหมาะสมของการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อหาโครงสร้างที่แท้จริง ผลของการวัดความเที่ยงตรงของตัวแปรทั้ง 8 องค์ประกอบ ค่า KMO มีค่ามากกว่า 0.70 เป็นไปตามเกณฑ์พิจารณา โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.75 ถึง 0.92 และค่าสถิติ Bartlett's test มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกองค์ประกอบ จึงทำให้เชื่อได้ว่าแบบวัดที่ใช้ในการวิจัยนี้มีค่าความเที่ยงตรงอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 จึงถือว่ามาตรวัดนี้มีความน่าเชื่อถือ

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันทั้งหมด 21 ค่า พบว่า มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในทิศทางตรงข้าม จำนวน 8 ค่า และเป็นความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน จำนวน 13 ค่า โดยมีค่าอยู่ระหว่าง -0.11 ถึง 0.80 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่า ไม่มีค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีค่ามากกว่า 0.85 จึงทำให้เชื่อได้ว่า ตัวแปรไม่มีปัญหาเกี่ยวกับภาวะร่วมเส้นตรงพหุ ในการตรวจสอบความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระ เมื่อพิจารณาค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) พบว่า ค่า Tolerance อยู่ระหว่าง 0.34 ถึง 0.99 ในขณะที่ค่า VIF มีค่าอยู่ระหว่าง 1.01 ถึง 2.98 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ยอมรับ

ได้ว่า ตัวแปรอิสระเป็นอิสระต่อกัน ไม่เกิดความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปร ผลการวิเคราะห์ค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.925 แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนระหว่างตัวแปรมีความอิสระต่อกันไม่เกิดปัญหา Autocorrelation

3. การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลทดสอบสมมติฐานภาพรวมในสมการถดถอยระหว่างความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการกับตัวแปรอิสระทั้ง 7 ตัว พบว่า ค่า F-test มีค่า sig = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ 0.05 แสดงว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อยหนึ่งตัวที่สามารถนำมาใช้ในการประเมินปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาได้ เมื่อนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณแบบผลการวิเคราะห์พบว่า มีตัวแปรทำนาย 4 ตัว สามารถร่วมกันพยากรณ์ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.733 มีค่าสัมประสิทธิ์ตัวกำหนด (R Square) สูงสุดเท่ากับ 0.537 หมายความว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการได้ร้อยละ 53.70 ส่วนที่เหลือเกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่นๆ ค่าความผิดพลาดมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.461 แสดงว่าปัจจัยทั้งหมดสามารถลดความผิดพลาดในการประเมินปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการได้ร้อยละ 46.1

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านการพัฒนาความรู้ สามารถพยากรณ์ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาได้สูงสุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ 0.298 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ 0.349 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการสร้างประสบการณ์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ 0.293 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ 0.314 และบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

เท่ากับ 0.175 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
เท่ากับ 0.138 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์ แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความ ตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (a)	.880	.282		3.115	.002*
ความไม่มั่นคงทางอารมณ์ (Neuro)	-.027	.033	-.028	-.831	.406
การเปิดเผยแสดงตัว (Extra)	-.089	.048	-.082	-1.858	.064
การเปิดรับประสบการณ์ (Open)	.175	.055	.138	3.177	.002*
การประนีประนอม (Agree)	.001	.041	.001	.034	.973
การมีจิตสำนึก (Cons)	.160	.046	.145	3.482	.001*
การพัฒนาความรู้ (Know)	.298	.048	.349	6.144	.000*
การสร้างประสบการณ์ (Exper)	.293	.054	.314	5.454	.000*
Adjust R Square = 0.530		R Square = 0.537		R = 0.733	
Durbin-Watson = 1.925		Std. Error of the Estimate = .46059		*p < 0.05	

สมการพยากรณ์ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 0.880 + 0.175 (\text{Open}) + 0.160 (\text{Cons}) + 0.298 (\text{Know}) + 0.293 (\text{Exper})$$

สมการพยากรณ์ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.138 (\text{Open}) + 0.145 (\text{Cons}) + 0.349 (\text{Know}) + 0.314 (\text{Exper})$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคลิกภาพ การศึกษาการเป็นผู้ประกอบการ กับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ พบว่า ลักษณะบุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก และการศึกษาการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งครอบคลุมทั้งความรู้ด้านการเป็นผู้ประกอบการและประสบการณ์เชิงปฏิบัติ มีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อความตั้งใจของผู้ประกอบการ กล่าวคือ

ประเด็นที่ 1 บุคลิกภาพการเปิดรับประสบการณ์และบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก มีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อความตั้งใจของผู้ประกอบการ แต่ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างลักษณะความไม่มั่นคงทางอารมณ์ การเปิดเผยแสดงตัว และการประนีประนอมกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับวรรณกรรมในอดีตของ Shi et al. (2016) และ Slavec et al. (2017) ที่พบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการเปิดรับประสบการณ์กับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ ข้อค้นพบนี้ทำให้เชื่อได้ว่า บุคคลที่มีความเปิดกว้างต่อประสบการณ์มักจะมีความอดทนต่อสถานการณ์ที่มีความคลุมเครือ ไม่ชัดเจนได้ ซึ่งการเปิดรับสิ่งใหม่ๆ ยังอาจช่วยให้พวกเขาค้นพบแนวทางหรือเข้าถึงมุมมองในการประกอบการได้ การเปิดรับประสบการณ์จึงถือเป็นจุดแข็งของบุคลิกภาพเชิงบวกซึ่งหมายรวมถึงคุณลักษณะต่างๆ เช่น การได้รับทักษะใหม่ องค์ความรู้ใหม่ การค้นพบวิธีการใหม่ในการทำงานด้วย ในขณะที่บุคลิกลักษณะนิสัยมีจิตสำนึกความรับผิดชอบ มีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตของ Ahmed et al. (2020) ทำให้เชื่อว่า มิติด้านมโนธรรมและความมีจิตสำนึกเป็นตัวแปรที่อธิบายถึงระดับแรงจูงใจเพื่อความสำเร็จ การควบคุมตนเอง การทำงานหนัก และความรับผิดชอบต่อผู้อื่นของผู้ประกอบการ บุคคลที่มีความต้องการความสำเร็จสูง พวกเขาจะมีแนวโน้มเอนเอียงไปสู่การเป็นผู้ประกอบการ ด้วยเพราะบุคคลที่มีแรงจูงใจสูงและมีความสามารถในการควบคุมตนเองได้ พวกเขาพร้อมที่จะตัดสินใจภายใต้ความเสี่ยง

ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจใหม่ ความมีจิตสำนึกรับผิดชอบ และมีนวัตกรรม ยังส่งผลดีต่อโครงสร้างทางปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมอีกด้วย (Zhao et al., 2010)

ประเด็นที่ 2 การศึกษาที่มุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งครอบคลุมทั้งการบ่มเพาะความรู้ด้านการเป็นผู้ประกอบการและประสบการณ์เชิงปฏิบัติ มีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมากและชัดเจนต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ข้อค้นพบจากการศึกษานี้ยังยืนยันว่า การศึกษาความเป็นผู้ประกอบการทั้ง 2 มิติได้แก่ การให้ความรู้ และการสร้างประสบการณ์ มีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับ Hahn et al. (2019) และ Lv et al. (2021) ที่สนับสนุนว่า การศึกษาด้านผู้ประกอบการ มีผลกระทบเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ด้วยเพราะการศึกษาด้านผู้ประกอบการเป็นแรงบันดาลใจให้นักศึกษานำแนวคิดในการประกอบกิจการไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม อีกทั้งยังมีส่วนช่วยพัฒนาและปรับปรุงคุณสมบัติการเป็นผู้ประกอบการขั้นพื้นฐานและความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาอีกด้วย ซึ่งทำให้มั่นใจว่าพวกเขาจะมีความรู้ ความสามารถ และคุณสมบัติทางจิตวิทยาที่จำเป็นในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเป็นผู้ประกอบการ การศึกษาด้านผู้ประกอบการจึงเป็นเหมือนใบเบิกทางทางการศึกษา อีกทั้งการศึกษากการเป็นผู้ประกอบการในเชิงปฏิบัติยังมีส่วนช่วยปลูกฝังประสบการณ์ ความสามารถทางนวัตกรรมต่อยอดความรู้พื้นฐานในการเป็นผู้ประกอบการซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเป็นผู้ประกอบการในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์และใช้ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

1. สถาบันการศึกษาควรแสดงบทบาทการเป็นโค้ช เป็นพี่เลี้ยง เพื่อบ่ม

เพาะเสริมทักษะความรู้ที่จำเป็นต่อการเป็นผู้ประกอบการ ให้การศึกษาเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการที่ตรงเป้าหมายและยืดหยุ่นมากขึ้น และมีการประเมินบุคลิกภาพของผู้เรียนพร้อมแนะนำให้พวกเขามีส่วนร่วมในการศึกษาที่เหมาะสมกับพวกเขา กลุ่มผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพเชิงบวกต่อการเป็นผู้ประกอบการ มักมีแนวโน้มที่จะเปิดรับข้อมูลและพร้อมที่จะลงมือทำสิ่งใหม่ๆ จึงควรกระตุ้นให้พวกเขาเข้าร่วมโครงการทำกิจกรรมของผู้ประกอบการมากกว่าการสอนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม หรือกลุ่มผู้เรียนที่มีบุคลิกชอบเข้าสังคม ชอบการพบปะพูดคุยกับผู้อื่น มีความกระตือรือร้นในการสร้างกลุ่มความร่วมมือ สามารถส่งเสริมให้พวกเขาสนใจในการที่จะเริ่มต้นธุรกิจใหม่ รวมถึงผลักดันให้ใช้รูปแบบการทำงานเป็นทีมเพื่อการแข่งขันด้านการเป็นผู้ประกอบการ และมีการให้รางวัลที่ท้าทาย

2. ผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรสามารถเพิ่มเติมเนื้อหาปรับปรุงรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอน ริเริ่มโครงการผู้ประกอบการ การสัมมนาและการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสบการณ์การลงมือปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประกวดแข่งขันแผนธุรกิจที่เพิ่มขึ้นให้มากขึ้นกว่าเดิมโดยมุ่งเน้นทักษะที่สามารถนำไปใช้กับการดำเนินธุรกิจในบ้านเกิดของพวกเขา รวมถึงในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ เพื่อมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีทักษะสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในอนาคต

ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนในครั้งต่อไป

ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทความสำคัญของการศึกษาด้านการเป็นผู้ประกอบการ ดังนั้นในสถาบันการศึกษาจึงควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้และแนวทางการคิดเชิงออกแบบเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้ทำวิจัยในอนาคต โดยการตรวจสอบคุณลักษณะบุคลิกภาพตามเกณฑ์อื่นๆ นอกเหนือจากลักษณะบุคลิกภาพห้าประการ เช่น Myers-Briggs Type Indicator รวมทั้งอาจเพิ่มเติมการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาในสถาบันการศึกษาที่หลากหลาย ในอนาคตเพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทตัวแปรสำคัญในความตั้งใจของผู้ประกอบการ

การ อาจศึกษาบทบาทตัวแปรส่งผ่านในความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากการเป็นผู้ประกอบการและความตั้งใจของผู้ประกอบการ ตัวแปรส่งผ่านที่เป็นไปได้ เช่น อายุ สถานภาพ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม การรับรู้ความสามารถของตนเอง และความเอนเอียงในการไม่ชอบความเสี่ยง เป็นต้น รวมทั้งอาจศึกษาความสัมพันธ์ในมิติตัวแปรอิสระที่น่าสนใจ เช่น ความสามารถของผู้ประกอบการ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ภูมิหลังของครอบครัว ความหลงใหลในการเป็นผู้ประกอบการ ว่ามีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการอย่างไร หรืออาจศึกษาในเชิงเปรียบเทียบความแตกต่างของผลลัพธ์การเรียนรู้จากหลักสูตรการศึกษาความเป็นผู้ประกอบการในเชิงวัฒนธรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลการเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียนในประเทศที่พัฒนาแล้วกับกลุ่มผู้เรียนในประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งน่าเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการต่อไป

References

- Ahmed, M., Khattak, M., & Anwar, M. (2020). Personality traits and entrepreneurial intention: The mediating role of risk aversion. *Journal of Public Affairs*, 22(1), 1-15.
- Ayuo, A., Kibas, P., & Auka, D. (2017). Entrepreneurship education, personality traits, and entrepreneurial intention of engineering students in technical and vocational education and training institutions in Kenya. *Journal of Economics and Sustainable Development*, 8(22), 148-158.
- Chaiprasit, K., & Santidhirakul, O. (2017). Comparison of entrepreneurial development models between Thailand and Azores Island, Portugal. *Panyapiwat Journal*, 9(Special Issue), 6-17. [in Thai]

- Chanthakol, P. (2019). Entrepreneurial characteristics affecting the success of service businesses in tourism industry of entrepreneurs in Khon Kaen municipality, Thailand. *PSAKU International Journal of Interdisciplinary Research*, 8(2), 171-179.
- Hahn, D., Minola, T., Bosio, G., & Cassia, L. (2020). The impact of entrepreneurship education on university students' entrepreneurial skills: A family embeddedness perspective. *Small Business Economics*, 55, 257-282.
- Kerr, S., Kerr, W., & Xu, T. (2018). Personality traits of entrepreneurs: A review of recent literature. *Foundations and TrendsVR in Entrepreneurship*, 14(3), 279-356.
- Kline, R. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling* (2nd ed.). Guilford Press.
- Linán, F., & Chen, Y. (2009). Development and cross-cultural application of a specific instrument to measure entrepreneurial intentions. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 33(3), 593-617.
- Loetnithat, C. (2023). *Thai SMEs and their mission to create economic stability under the trend of change*. <https://tdri.or.th/2023/09/economic-sme-article/> [in Thai]
- Lv, Y., Chen, Y., Sha, Y., Wang, J., An, L., Chen, T., Huang, X., Huang, Y., & Huang, L. (2021). How entrepreneurship education at universities influences entrepreneurial intention: Mediating effect based on entrepreneurial competence. *Frontiers in Psychology*, 12, 1-12.
- McKeon, T. K. (2013). A college's role in developing and supporting an entrepreneurship ecosystem. *Journal of Higher Education Outreach and Engagement*, 17(3), 85-90.

- Miller, K. (2020). *10 Characteristics of successful entrepreneurs*. <https://online.hbs.edu/blog/post/characteristics-of-successful-entrepreneurs>
- Miralles, F., Giones, F., & Riverola, C. (2016). Evaluating the impact of prior experience in entrepreneurial intention. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 12(3), 791-813.
- Preethi, C. M., & Priyadarshini, R. G. (2018, March 8-9). *The intention towards social entrepreneurship among students and its link with big 5 model* [Paper presentation]. IOP Conference Series Materials Science and Engineering, Tamilnadu, India.
- Puni, A., Anlesinya, A., & Korsorku, P. (2018). Entrepreneurial education, self-efficacy and intention in Sub-Saharan Africa. *African Journal of Economic and Management Studies*, 9(4), 492-511.
- Razak, A., Zainol, Z., Muhammad, F., Hussin, M., Ramdan, M., & Yin, K. (2019). The effect of religious beliefs and entrepreneurship education on entrepreneurial actions among university students with disabilities (SWDs). *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 9(7), 950-960.
- Saeed, R., Mussawar, S., Lodhi, R., Iqbal, A., Nayab, H., & Yaseen, S. (2013). Factors affecting the performance of employees at the workplace in the banking sector of Pakistan. *Middle East Journal of Scientific Research*, 17(9), 1200-1208.
- Sekaran, U. (2003). *Research methods for business a skill-building approach* (4th ed.). John Wiley & Sons.

- Shi, B., Dai, D., & Lu, Y. (2016). *Openness to experience as a moderator of the relationship between intelligence and creative thinking: A study of Chinese children in urban and rural areas*. *Frontiers in Psychology*, 7(641), 1-10.
- Slavec, A., Drnovšek, M., & Hisrich, R. (2017). Entrepreneurial openness: Concept development and measure validation. *European Management Journal*, 35, 211-223.
- Tiasuwon, T. (2003). *The relationship among five-factor model of personality, job involvement, perception of organization* [Unpublished Master's Thesis]. Kasetsart University. [in Thai]
- Wongrattana, C. (2012). *Techniques for using statistics for research*. Thepnaramit Printing. [in Thai]
- Yotongyos, M., & Sukmaungma, S. (2016). Factors affecting entrepreneurial intention of undergraduate students: A case study of Bangkok University. *Suthiparithat*, 30(95), 103-115. [in Thai]
- Zhao, H., Seibert, S., & Lumpkin, G. (2010). The relationship of personality to entrepreneurial intentions and performance: A meta-analytic review. *Journal of Management*, 36(2), 381-404.

Authors

Thantip Pojsupap

Modern Management Program, Faculty of Business Administration

Tel. 089-527-9789 E-mail: thantip.poj@kbu.ac.th

*Corresponding Author

Toitula Narksakul

Marketing Program, Faculty of Business Administration

Tel. 099-426-9651 E-mail: toitula.nar@kbu.ac.th

Kanya Chienvijit

Logistics Management Program, Faculty of Business Administration

Tel. 081-860-5836 E-mail: kanya.chi@kbu.ac.th

Chanphen Tonsakun-Aree

Digital Business Program, Faculty of Business Administration

Tel. 089-200-9527 E-mail: chanphen.ton@kbu.ac.th

Anuchama Toobkaew

Digital Business Program, Faculty of Business Administration

Tel. 089-677-4462 E-mail: anuchama.too@kbu.ac.th

Kasem Bundit University

60 Romklao Road, Minburi District, Bangkok 10510